

Zo. 12 febr. 2017: (6^e zondag door het jaar A)

Inleiding.

Er zijn gelovigen die nooit uit de pas lopen, ze doen wat hoort en ze houden zich aan wat is voorgeschreven, maar toch stralen ze geen geloof uit. Je proeft geen evangelie.

Dat is, populair gezegd, het verwijt dat Jezus vandaag aan de Farizeeën en Schriftgeleerden maakt. Zij maken van het geloof een plichtsbetrachting. En als je maar precies doet wat er in de wet staat, dan ben je een goede Joodse gelovige.

Jezus wil de wet niet afschaffen, maar vervullen. Hij nodigt ons vandaag uit te kiezen. Te kiezen tussen vuur en water, tussen plichtsbetrachting of liefde. Jezus nodigt ons uit te zoeken naar de geest van de wet, die tot doel heeft de ander tot zijn recht te laten komen. Niet omwille van de wet, maar vanuit je hart. Daar willen we vandaag samen over nadenken.

Overweging.

Ik wil beginnen met een stukje rond een film, die afgelopen weekend in het filmhuis in Heerlen te zien was: de kinderen van juf Kiet:

Jorj hangt als een dweil over zijn schooltafel en is nergens toe te bewegen. 'Ik heb een hersenstoring', mompelt hij tegen zichzelf in het Arabisch. In de klas van juf Kiet moet hij eigenlijk Nederlands praten, maar hij is hier nog maar net. Net als zijn broertje Maksem heeft hij dikke wallen onder zijn ogen. De jongens, met hun ouders gevlucht uit Syrië, slapen slecht. Jorj heeft grote angsten uitgestaan in Syrië en kan aanvankelijk niet meer zeggen dan: 'Buiten boem boem, niet goed.' En de kleine Maksem is in het begin overal bang voor. En in de ogen van Haya, pestkopje in de dop, is te zien hoe ze hunkert naar veiligheid. Het vertrouwen dat juf Kiet in haar kinderen toont, is het juiste medicijn. Juf Kiet Engels is een kordate, soms strenge maar altijd betrokken juf, die haar werk doet uit liefde voor haar vak en liefde voor haar kinderen.

In Jezus tijd hadden de Farizeeën het tot hun taak gemaakt om de Wet, o.a. de 10 geboden nauwkeurig te bestuderen zodat men precies wist waar men zich aan te houden had om God te dienen. Daar waren in de loop der eeuwen vele wetten en regels bijgekomen. En ook die werden bestudeerd én onderhouden. En ze namen anderen de maat, die wat minder precies met de regeltjes omgingen.

Plichtsbetrachting. Dat was belangrijk. Daarop werd je beoordeeld. Dan was je een goed Jood. Die wet, die 10 geboden, (we zouden ze beter de 10 richtingwijzers kunnen noemen) die is voor Jezus ook heilig.

U kent ze vast nog wel: vereer geen andere goden dan God alleen; maak geen afgodsbeelden; gebruik Gods naam niet oneerbiedig; heilig de Sabbat; eer je vader en je moeder; dood niet; wees trouw; steel niet; leg geen vals getuigenis af; begeer niet wat van een ander is.

En van die 10 geboden, die richtingwijzers, zegt Jezus: daar mag je geen jota, geen puntje vanaf halen. Wat geschreven staat in de Wet, staat buiten kijf. Niets kan ooit de Wet te boven gaan die God door Mozes aan zijn volk gegeven heeft. Dat is één.

En dan gaat Jezus verder: De leerlingen moeten de vroomheid en gerechtigheid van de Farizeeën en Schriftgeleerden overstijgen. Niet door de wetten te bestuderen en precies alle regeltjes te kennen en doen, maar Jezus wil die wet juist 'vervullen', op een hoger plan tillen. En daarmee maakt hij het de mensen ook niet gemakkelijk, maar op een heel andere manier: Het gaat hier om een houding, een grondhouding, je levensinstelling.

Het onderhouden van de geboden is plichtsbetrachting. Dat deden de Farizeeën en Schriftgeleerden. Uiterst precies zelfs.

Dat wijst Jezus af. Hij voegt een heel belangrijk woord toe, dat als een dikke, stevige bodem onder de Wet, onder alle regeltjes ligt en dat is de Liefde. Vanuit Liefde kun je de vroomheid en rechtvaardigheid van de Schriftgeleerden overstijgen. Vanuit liefde kun je verder gaan dan wat normaal is, verder dan je plicht doen, verder dan wat iedereen verwacht.

Denk maar aan juf Kiet die het verschil maakt tussen plicht en liefde voor het vak, liefde voor het kind, voor de mens.

En wij? Wij zijn meestal ook wel plichtsgetrouw. We stelen niet; we rijden over het algemeen niet door rood licht; we betalen meestal keurig onze belastingen, we slaan niemand dood enz. Maar Jezus gaat verder: 'Gij zult niet doden' betekent ook dat we mensen niet mogen doodpraten, doodzwijgen of doodkijken. 'gij zult niet doden' betekent ook: het leven respecteren, elkaar eerbiedigen, respect voor de schepping.

Niet echtbreken betekent bij Jezus: trouw zijn aan elkaar, uit zijn op elkaars geluk in welke relatie dan ook.

'Gij zult niet stelen', gaat voor Jezus een stap verder en betekent: ik heb genoeg. Niet stelen is dan ook: bereid zijn te delen.

De Farizeeën en Schriftgeleerden worden niet bekritiseerd omdat ze de wet volgen. Dat is op zich een goede zaak. Maar het is niet genoeg, zegt Jezus in het evangelie. Jezus vraagt zijn leerlingen – en dus ook ons – om van harte te doen wat God wil, dat we net iets meer doen of laten dat we verplicht zijn. Niet omdat het moet, of omdat we anders gestraft zouden worden, maar omdat je het wil. Vanuit je hart. Vanuit liefde.

Amen.